

SLOBODA RAZVIJANJA INDIVIDUALNOSTI

MILJEVIĆ IVANA

- **INDIVIDUALNOST - SKUP OSOBINA KOJIMA SE JEDINKA RAZLIKUJE OD SVIH OSTALIH JEDINKI IZ SVOJE VRSTE**
- **SLOBODA – POJAM BEZ JEDINSTVENOG ODREĐENJA; PO NEKIMA, TO JE SLOBODA IZBORA, PO DRUGIMA, SLOBODA SAMOUTEMELJENJA, SPOSOBNOST DJELANJA PREMA VLASTITIM MOGUĆNOSTIMA**
- **NESLOBODA VOLJE – NEMOGUĆNOST DA SE SLOBODNO POSTUPA, NESPOSOBNOST SAMOKONTROLE**
- **SLABOST VOLJE – NEMOGUĆNOST DA SE ODUPRE ISKUŠENJU**

ČOVJEKOVA SUŠTINA:

- **MNOGI MISLIOCI I FILOZOFI SU POSVETILI SVOJE VRIJEME TRAGANJU ZA SUŠTINOM ČOVJEKA.**

- **MAKS ŠELER: RAZLIKA ČOVJEKA OD SVIH DRUGIH BIOPSIHIČKIH OBLIKA NIJE U STUPNJU NA LJESTVICI RAZVOJA VEĆ JE TO RADIKALNO NOVI PRINCIP**
- **SLOBODA I SAMOSVIJEST KONSTITUIŠU ČOVJEKA KAO LIČNOST I ČINE GLAVNU RAZLIKU IZMEĐU ČOVJEKA I ŽIVOTINJE.**

- **ARNOLD GELEN: ČOVJEK SVOJU POSEBNU POZICIJU U SVIJETU GRADI NA *DJELOVANJU* KOJE USMJERAVA PREMA SPOLJAŠNJEM SVIJETU, DRUGIM LJUDIMA ILI SAMOM SEBI.**
- **ZAŠTO ČOVJEK DJELUJE? ZATO ŠTO JE ČOVJEK BIĆE OPTEREĆENO NEDOSTACIMA.**
- **MIT O PROMETEJU I EPITEMEJU**
- **ČOVJEK SVOJE NEDOSTATKE I OPTEREĆENJE ISTIMA NADOMJEŠTA KROZ SPOSOBNOSTI STVARANJA (ČOVJEK JE NPR. STVORIO RAZNE INSTITUCIJE). TAKO SE UTVRĐUJE, USMJERAVA I USAVRŠAVA KROZ SAZNANJE, KULTURU I OBRAZOVANJE.**

- **ŽAN POL SARTR: ČOVJEK JE BIĆE SLOBODE. SLOBODA JE ČOVJEKOV ODGOVOR NA NJEGOVU EGZISTENCIJALNU BAČENOST U SVIJET.**
- **NJEGOVA JE SLOBODA OGRANIČENA KONKRETNOM SITUACIJOM I SLOBODOM DRUGIH.**
- **ČOVJEK JE ONO ŠTO ČINI, TAKO DA ČOVJEKOVA EGZISTENCIJA PRETHODI NJEGOVOJ ESENCIJI.**

- **SLOBODA VOLJE SE ODREĐUJE KAO:**
- **SPOSOBNOST IZBORA IZMEĐU VIŠE MOGUĆNOSTI, NEZAVISNO OD SPOLJAŠNJEG UTICAJA, NEZAVISNO ODLUČIVANJE**
- **SPOSOBNOST STVARANJA VLASTITIH RJEŠENJA UNUTAR DATIH MOGUĆNOSTI**
- **SLOBODA ODLUČIVANJA IZMEĐU DOBRA I ZLA, ISPRAVNOG I NEISPRAVNOG**

- **DA LI BISTE IŠLI KOD PSIHOLOGA KOJI IMA TETOVAŽU? DA LI BISTE ZBOG TOGA POSUMNJALI U NJEGOVU/NJENU KOMPETENTNOST?**
- **DA LI BISTE IŠLI KOD PSIHOLOGA KOJI IMA PIRSING? DA LI BISTE ZBOG TOGA POSUMNJALI U NJEGOVU/NJENU KOMPETENTNOST?**
- **DA LI BISTE IŠLI KOD PSIHOLOŠKINJE KOJA IMA DUGAČKE NOKTE? DA LI BISTE ZBOG TOGA POSUMNJALI U NJENU KOMPETENTNOST?**

LJUDI OTVORENOG UMA

- **U ISTRAŽIVANJU IZVRŠENOM POČETKOM 2019-TE GODINE JE ZAKLJUČENO DA VEĆINA OSOBA KOJE POSJEDUJU OSOBINU “OTVORENOST UMA” ŽIVI U POTPUNO DRUGAČIJOJ STVARNOSTI OD OSTALIH LJUDI.**
- **OTVORENOST UMA NIJE NEKA PREDODREĐENA OSOBINA, VEĆ NEŠTO ŠTO SE KROZ ŽIVOT STIČE I ŠTO UKLJUČUJE *SVIJEŠT* O OTVORENOSTI UMA I *VOLJU* ZA ODRŽAVANJEM TAKVOG STANJA, ISPROBAVANJEM NOVIH STVARI, UPOZNAVANJE NOVIH LJUDI TJ. ŽELJE ZA ISTRAŽIVANJEM I POMJERANJEM GRANICA ONOG ŠTO VEĆ ZNAMO ILI POSJEDUJEMO.**

- **BUDUĆI DA OVAKVI LJUDI RADO DRŽE SVOJ UM OTVORENIM ZA ISKUSTVA, UČENJE I PERCEPCIJU, ONI LAKO STVARAJU NOVE MENTALNE MAPE U SVOJOJ GLAVI. ZBOG TOGA RAZVIJAJU NOVE IDEJE POVEZUJUĆI STVARI KOJE OSTALI TEŠKO DA BI POVEZALI NA TAKAV NAČIN.**
- **OTVORENA SVIJEŠT POMAŽE POJEDINCIMA DA POSTIGNU VIŠE NIVOE MIŠLJENJA I MIRNIJE STANJE SVIJEŠTI.**
- **ŠIRI SE SVIJET U KOJEM POJEDINAC ŽIVI.**

KULTURA I LIČNOST

- ***TRADICIJA* PODRAZUMIJEVA OČUVANJE I PRENOŠENJE KULTURNOG NASLJEĐA STVORENOG TOKOM ISTORIJE DRUŠTVA, A *INOVACIJA* STVARANJE NOVIH KULTURNIH VRIJEDNOSTI.**
- **POJEDINAC BI TREBAO BITI SPOSOBAN ZA KRITIČKO I STVARALAČKO MIŠLJENJE**

- **ČOVJEK POSTAJE STVARALAČKA LIČNOST KAD USVOJI KULTURNE VRIJEDNOSTI, ALI I SVOJOM INDIVIDUALNOŠĆU USPIJE DA SE ODNOSI PREMA KULTURNIM OBRASCIMA: MORALU, SAZNANJU, VJEROVANJU I UMJETNIČKOM STVARALAŠTVU.**
- **POSEBNO SE IZDVAJAJU GENIJALNI POJEDINCI KOJI TEMELJNO MIJENJAJU ČITAV SISTEM VRIJEDNOSTI, SAZNANJA, VJERE, UMJETNIČKI NAČIN IZRAŽAVANJA ITD.**

LIČNOSTI KOJE SU BILE POTCIJENJENE:

- **VAN GOG JE TOKOM ŽIVOTA PRODAO SAMO JEDNU SLIKU. U TOME JE MORAO DA MU POMOGNE PRIJATELJ, A SLIKA JE PRODATA ZA VEOMA MALU SUMU. TOKOM RADA JE ČESTO GLADOVAO KAKO BI ZAVRŠIO DJELA KOJIM SADA IMA PREKO 800.**
- **EMILI DIKINSON JE ŽIVJELA SKROMAN ŽIVOT, ČESTO IZOLOVANA OD OSTATKA SVIJETA. TAKO SU PROLAZILA I NJENA DJELA. TOKOM ŽIVOTA JOJ JE BILO OBJAVLJENO SVEGA DESETAK PJESAMA OD UKUPNO 1800.**
- **DR. SEUSS JE PISAO PRIČE ZA DJECU KOJE SU BILE POZNATE SVAKOM DJETETU U AMERICI. MEĐUTIM, ČAK 27 IZDAVAČA JE ODBILO NJEGOVU PRVU KNJIGU.**

- **STIVEN KING, PRVA KNJIGA KOJU JE NAPISAO, "KERI", JE BILA ODBIJENA ČAK 30 PUTA. KING JE NA KRAJU ODUSTAO I BACIO JE U SMEĆE. NA SVU SREĆU, NJEGOVA ŽENA JE ROMAN IZVADILA IZ SMEĆA I NATJERALA GA DA POKUŠA PONOVO. NJEGOVI HORORI SU DANAS MEĐU NAJPRODAVANIJIM KNJIGAMA U SVIJETU.**
- **HENRI FORD, U POČETKU KARIJERE, NJEGOV BIZNIS JE OTIŠAO U BANKROT ČAK PET PUTA PRIJE NEGO ŠTO JE OSNOVAO DANAS SVJETSKI POZNATU FORD KOMPANIJU.**

- **KLOD MONE, DOK JE BIO ŽIV, NJEGOVA DJELA SU ISMIJAVANA OD STRANE PARIS SALONA, UMJETNIČKE ELITE FRANCUSKE. MONE SE I DALJE DRŽAO SVOG IMPRESIONISTIČKOG STILA I DOPRINIO ZNAČAJNIM PROMJENAMA U SAVREMENOJ UMJETNOSTI.**
- **VOLT DIZNI, DOK JE RADIO KAO UREDNIK ZA JEDNE NOVINE, DOBIO JE OTKAZ JER NAVODNO NIJE BIO DOVOLJNO MAŠTOVIT.**

- **ALBERT AJNŠTAJN JE PROGOVORIO TEK SA ČETIRI GODINE, A POČEO DA ČITA SA SEDAM. NJEGOVI RODITELJI I UČITELJI SU MISLILI DA JE MENTALNO ONESPOSoblJEN I ANTISOCIJALAN. BIO JE I IZBAČEN IZ ŠKOLE. IAKO MU JE TREBALO MALO VIŠE VREMENA DA SE POKRENE, NA KRAJU JE OSVOJIO NOBELOVU NAGRADU**
- **ČARLS DARVIN JE ODUSTAO OD KARIJERE U MEDICINI, DOK GA JE OTAC ČESTO KRITIKOVAO DA JE LIJEN. "MOJ OTAC I SVI MOJI UČITELJI SU MISLILI DA SAM JEDAN OBIČAN DJEČAK, DALEKO ISPOD INTELEKTUALNOG STANDARDI" – NAPIŠAO JE DARVIN. IAKO SU SVI ODUSTALI OD NJEGA, DARVIN JE SADA MEĐU NAJPOZNATIJIIM NAUČNICIMA.**

- **ČARLI ČAPLIN**, NJEGOVE NASTUPE SU REDOM ODBIJALI U HOLIVUDU MISLEĆI DA SU PREVIŠE BESMISLENI.
- **MAJKL DŽORDAN JE BIO IZBAČEN IZ SVOG SREDNJOŠKOLSKOG KOŠARKAŠKOG TIMA. JEDNOM PRILIKOM JE REKAO: "PROMAŠIO SAM VIŠE OD 9000 PUTA U KARIJERI. IZGUBIO SAM SKORO 300 UTAKMICA. BIO SAM 26 PUTA U PRILICI DA UBACIM POBJEDNIČKI KOŠ I PROMAŠIVAO SAM SVAKI PUT. IZNOVA I IZNOVA SAM PROMAŠIVAO. ZATO SAM I USPIO."**